

POGOVOR Prof. Martin Kranner

"Cilj nam je zdrav duh v zdravem telesu"

Pred petdesetimi leti je v Gorici nastalo športno združenje Olympia. O nastanku in prvih letih delovanja je spregovoril njen prvi predsednik in od l. 1996 častni predsednik, prof. Martin Kranner. Dvaindevetdesetletni mož, dolgoletni profesor telovadbe, se aktivno ne ukvarja več s športom, a vseeno še vedno vodi telovadbo za tretje življenjsko obdobje.

Kako je prišlo do ideje, da bi nastalo športno združenje Olympia?

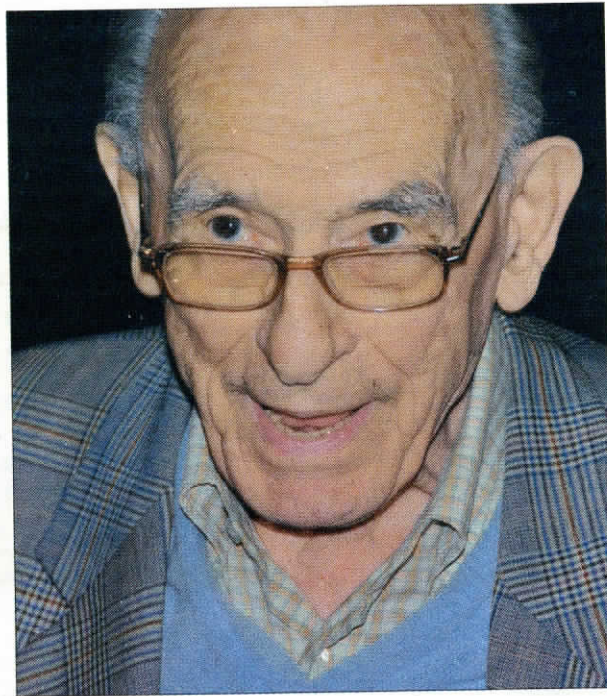
Pred vojno sem živel v Ljubljani, kjer sem treniral odbojko. Ko sem v šolskem letu 1946/1947 prišel poučevati telovadbo na slovenske šole v Gorici, sem hotel, da bi se dijaki ukvarjali tudi s športom. Ker sem bil doma tako v odbojki kot v lahki atletiki, sem začel med dijake spodbujati vadbo odbojke in lahke atletike. Na dvorišču v ulici Randaccio, kjer je bila nekoč nižja šola, sem dosegel, da je občina zavrnila prostor, da smo lahko vadili. V mislih sem imel, da bi ustanovil slovensko športno društvo, a na začetku ni bilo dovolj atletov in igralcev, zato sem jih treniral v šoli. Sočasno sem v nekaterih italijanskih društvih treniral odbojko in tudi igral. Tja sem povabil tudi nekatere slovenske fante. Včasih smo imeli težave, ker smo se med seboj pogovarjali po slovensko in je to nekatere motilo. Z leti sem vzgojil lepo številno fantov, zato smo lahko v letih 1956 in 1957 s šolo tekmovali proti italijanskim društvom.

Katoliško tiskovno društvo je nato kupilo zemljo in stavbo na drevoredu XX. septembra. Ker je bil prostor velik, sem si zamislil, da bi lahko imeli tam odbojgarsko igrišče. V letih 1960 in 1961 sem začel zbirati

fante. 24. marca 1961, na predvečer praznika Marijinega oznanjenja, smo v dvorani Marijine družbe na Placuti na prvem občnem zboru ustanovili društvo. Zbralo se nas je šestdeset. Veliko je bilo dijakov iz Alojzijevega in dijakov iz bližnje okolice, pristopilo pa je tudi nekaj dijakov iz Dijaškega doma. Prvi odborniki smo bili Slavko Bratina, Antonija Calligaris, Pavel Campa, Poldo Devetak, Martin Kranner, Majda Sfiligoj in Mladen Uršič, kot zastopnika mladincev sta bila Ernest Anselmi in Jože Cej. V nadzornem odboru so bili Bruno Bensa, Ivo Bolčina in Venko Devetak, v razsodišču Hadrijan Corsi, Aleš Cussigh in Ivica Gruden. Duhovni vodja in

zastopnik oratorija pa je bil Mirko Filej. Na prvi seji sem bil sam izvoljen za predsednika. Podpredsednik je najprej nekaj mesecev bil Mirko Filej, nato je funkcijo prevzel Mladen Uršič. Slavko Bratina je postal tajnik. Delovali smo v sklopu oratorija Dominik Savij, ki ga je ustanovil msgr. dr. Kazimir Humar. Oratoriju smo dali italijansko ime, da bi lahko nemoteno delovali. Tudi grško ime Olympia sem izbral namenoma, da ne bi imeli toliko nasprotovanj. Do aprila 1969 sem bil predsednik jaz, nato me je nasledil Marjan Visintin. Spet sem bil nato predsednik od novembra 1987 do julija 1988. Z leti sem se nato nekoliko umaknil. Sodeloval sem sicer še naprej, bil

sem v nadzornem odboru ali v razsodišču, a nisem bil več v glavnem odboru. Ko je bil Mirko Špacapan predsednik, me je predlagal za častnega predsednika Olympie, kar sem

res postal leta 1996.

Kaj se je dogajalo v prvih letih Olympie?

Takoj po ustanovitvi smo se vpisali v italijansko odbojgarsko in lahkoatletsko zvezo. Kmalu smo začeli tekmovali z drugimi ekipami iz pokrajine, tako v odbojki kot v lahki atletiki. Že leto po ustanovitvi je Olympia postala deželni prvak v odbojki. Hitro je napredovala in po dveh letih igrala že v C ligi, na deželni ravni. Imeli smo nekaj zelo dobrih odbojkarjev. Med nami je začel tudi Mirko Špacapan, ki je nato igral v Trstu v B ligi.

Olympia je bilo prvo povojno slovensko športno društvo v Gorici, čeprav so že dve leti kasneje ustanovili športno

združenje Dom. Nekateri igralci so začeli igrati pri nas in so nato nadaljevali pri Domu. Olympia je bila poznana tudi kot lahkoatletska sekcija. Imeli smo nekatere zelo dobre člane.

Ernest Anselmi je bil znan celo v državnem merilu. Začel je trenirati pri nas, a se je nato z materjo preselil v Milan, kjer se je vključil v tamkajšnje društvo in postal celo državni prvak. Nastopal je v teku na štiristo metrov, štafeti in skoku v daljino. Že pri nas je dosegal odlične rezultate pri skoku v daljino. Vaditi sem začel tudi Edija Podberška, ki je bil odličen. Nato ga je medse povabila Unione Ginnastica Goriziana in je kasneje tekmoval z njimi. Postal je italijanski državni prvak v

metu kladiva in se udeležil celo olimpijade. Nekateri naši atleti so se odlikovali tudi v tekmah državne zveze, nastale iz katoliških vrst, Centro sportivo italiano.

Nekateri igralci Olympie so z leti postali trgovsko in gospodarsko samostojni. Prispevali so tudi za proračun Olympie. Stroški so postajali vedno večji, predvsem ko je bilo treba igrati izven sedeža. S temi prispevki nam je uspelo kriti stroške. Olympia je lepo nadaljevala, a je vedno ostajala le na deželni ravni. Nikdar ni prišla v meddeželno ligo ali višje, deloma zaradi finančne zmožljivosti deloma zaradi igralskega potenciala.

Januarja 1974 smo ustanovili

tudi žensko odbojgarsko sekcijo. Prav tako smo imeli tudi žensko lahkoatletsko sekcijo; nekatere atletinje so bile zelo dobre.

Ko je leta 1961, kmalu po ustanovitvi društva, umrl Mirko Filej, smo začeli prirejati v njegov spomin Memorial Mirko Filej. Na turnirju smo imeli več panog, čeprav nismo vseh trenirali: odbojko, lahko atletiko, kolesarstvo, lokostrelstvo in namizni tenis, roketi in košarko. Povabili smo druga društva, tudi italijanska. Bila je zelo razvejena manifestacija, ki je zahtevala tudi veliko organizacijske sile. Memorial je bil na sporedu štirinajst let. Nato je prišlo do prezgodnje smrti Petra Špacapana. Leta 1970 smo začeli prirejati odbojgarski turnir Pokal Peter Špacapan, ki poteka še sedaj vsako leto.

Prvo tekmo s slovenskim moštvom iz takratne Jugoslavije je Olympia igrala že junija 1961, le dva meseca po ustanovitvi. Šlo je za tekmo z odbojgarskim klubom Kanal, ki ga je treniral Ivo Hvalica. Oba sva imela zaradi tekme težave z oblastmi, jaz z italijanskimi, on pa z jugoslovanskimi.

Katere cilje je imelo oz. ima društvo?

Društvo goji narodnost, slovenstvo in tudi katolištvo. Cilj nam je zdrav duh v zdravem telesu, zdrav duh pa je ravno v etičnih krščanskih načelih. Za zdravo telo pa sem imel v mislih čim manj kajenja, pijačevanja in ponočevanja.

Kako to, da je vsa ta leta ostala glavna panoga odbojka?

Društvo sem namenoma poimenoval športno združenje, ker sem želel, da bi se ukvarjali z različnimi panogami. Več let sem treniral tudi lahko atletiko, a nato ni bilo nikogar, da bi me nasledil, zato je atletika deloma zamrla. Ustanovili smo veliko sekcij, na primer roketno sekcijo, ker sem se tudi sam v mladosti ukvarjal z rokometom. Našel sem tudi nekoga, da je treniral namizni tenis. Košarkarske ekipe nismo imeli, a vseeno sta bila na igrišču dva koša. Ob sobotah je bilo tam vse živo, ker so prihajali dijaki iz Alojzijevega in igrali različne športe: košarko, namizni tenis, nekateri pa so poskusili tudi orodno telovadbo.

Katere želje imate za Olympia v prihodnosti?

Želel bi, da bi nadaljevala z istim duhom in pripadnostjo, ki ju je vedno imela. Želel bi, da bi bila še vedno razvejena, kot je bila nekoč. Sicer ima sedaj samo odbojko, a je ta bolj razvejena kot nekoč, ko smo imeli le dve starostni skupini. Želim ji, da bi bila še naprej uspešna.

Bee

**24. marec 1961 - 2011
Športno Združenje Olympia**

vabi na slavnostni večer ob 50-letnici delovanja
v četrtek, 24. marca 2011, ob 18. uri

velika dvorana Kulturnega Centra "Lojze Bratuž"
v Gorici, na Drevoredu XX. Septembra 85